

Komunikat Rady Polityki Pieniężnej po posiedzeniu w dniach 27-28 marca 2001

W dniach 27-28 marca 2001 roku odbyło się posiedzenie Rady Polityki Pieniężnej. Rada omówiła kształtowanie się zjawisk inflacyjnych na tle ogólnej sytuacji ekonomicznej kraju. Rada podjęła następujące decyzje:

1. oprocentowanie kredytu lombardowego zostaje obniżone z 22 proc. do 21 proc. w skali rocznej,
2. stopa redyskonta weksli zostaje obniżona z 20,5 proc. do 19,5 proc. w skali rocznej,
3. Narodowy Bank Polski będzie prowadził 28-dniowe operacje otwartego rynku o stopie rentowności nie niższej niż 17 proc. w skali rocznej.

Jednocześnie Rada postanowiła utrzymać neutralne nastawienie w polityce pieniężnej.

Uchwały Rady Polityki Pieniężnej wchodzi w życie 29 marca 2001 r.

UZASADNIENIE

W marcu nastąpiła dalsza poprawa sytuacji w zakresie kształtowania się inflacji. Obserwowane tendencje inflacyjne uległy osłabieniu, a zarazem wzmocniło się oddziaływanie czynników sprzyjających dalszemu obniżaniu inflacji. Wzrosło prawdopodobieństwo realizacji celu inflacyjnego na 2001 rok (6% - 8% w grudniu), blisko dolnej granicy jego przedziału oraz celu średniookresowego (inflacja poniżej 4% w 2003 r.).

Rada dostrzega następujące pozytywne tendencje w zakresie kształtowania procesów inflacyjnych:

I. Wskaźniki inflacji

1. Wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w lutym br. wyniósł 0,1%. Tym samym dwunastomiesięczny wskaźnik wzrostu cen towarów i usług (CPI) wyraźnie się obniżył - do poziomu 6,6% z 7,4% w styczniu. Niski poziom inflacji w lutym wynikał głównie ze spadku cen żywności i napojów bezalkoholowych - o 0,2%, a także cen paliw - o 1,0%. Tendencja do obniżania inflacji utrzymuje się bez przerwy od sierpnia ubiegłego roku - wskaźnik CPI obniżył się w tym okresie o 5 punktów procentowych.
2. Spadły również - choć wolniej - wskaźniki inflacji bazowej, co potwierdza stabilność spadkowej tendencji inflacji. Ich poziom w lutym kształtował się w przedziale 6,8-7,3% w skali roku.
3. Ceny produkcji przemysłowej wzrosły w lutym tego roku o 0,1%. Dwunastomiesięczny wskaźnik wzrostu cen produkcji sprzedanej przemysłu (PPI) obniżył się tym samym do poziomu 4,2% w lutym tego roku z 4,8% w styczniu 2001 r. Należy podkreślić, że zarówno wskaźnik CPI, jak i wskaźnik PPI spadły w lutym w znacznie silniejszym stopniu, niż oczekiwano.

II. Oczekiwania inflacyjne

1. W marcu zaobserwowano, po raz kolejny, spadek oczekiwań inflacyjnych gospodarstw domowych, które przewidują inflację na koniec bieżącego roku w granicach celu inflacyjnego. Dalsza prawdopodobna obniżka inflacji powinna wzmocnić tę tendencję.
2. Wyraźnie obniżyły się oczekiwania banków - średnia oczekiwań na koniec 2001 r. kształtuje obecnie się poniżej dolnej granicy celu inflacyjnego (6%).
3. Oczekiwania inflacyjne producentów w sekcji przetwórstwa przemysłowego były w lutym 2001 r. wyraźnie niższe niż w lutym 2000 r. i niż w styczniu 2001 r.

III. Podaż pieniądza i kredyty

Utrzymują się korzystne - dla kształtowania się cen w przyszłości - tendencje w zakresie zjawisk monetarnych:

1. Tempo wzrostu podaży pieniądza utrzymuje się na stabilnym poziomie rzędu 14-15% w skali rocznej. Równoległe utrzymuje się wysokie tempo wzrostu depozytów osób prywatnych w bankach, na poziomie 22-23% w skali rocznej. W efekcie rośnie udział depozytów w obrębie szerokiego agregatu pieniężnego M2.
2. Jednocześnie nadal obniżało się tempo wzrostu akcji kredytowej. Dynamika należności od osób prywatnych i podmiotów gospodarczych obniżyła się w lutym do 15,5%, wobec 16,1% w styczniu tego roku i 17,7% w grudniu 2000 r. Tendencja ta nie ulegnie zapewne zasadniczym zmianom w najbliższych miesiącach ze względu na obserwowane osłabienie tempa aktywności gospodarczej i popytu krajowego.

IV. Produkcja, popyt krajowy, rynek pracy

1. Sytuacja w sektorze realnym wskazuje na brak możliwości wystąpienia impulsów inflacyjnych związanych z silniejszym wzrostem popytu niż produkcji. Dynamika popytu krajowego w czwartym kwartale ubiegłego roku była wolniejsza od dynamiki PKB. Dotychczasowe informacje nie wskazują na odwrócenie się tej tendencji w pierwszym półroczu bieżącego roku.
2. Wzrost bezrobocia w lutym był silniejszy, niż przewidywano. Wysoki poziom bezrobocia zmniejsza potencjalne napięcia inflacyjne związane ze wzrostem dochodów i wydatków ludności. W tym samym kierunku oddziałuje bardzo umiarkowane tempo wzrostu płac realnych: płace realne w sektorze przedsiębiorstw wzrosły w okresie styczeń-luty 2001 r. o 1,7% w skali rocznej, czyli w tempie zbliżonym do zarejestrowanego w 2000 roku. Przy bezwzględnym spadku zatrudnienia i wzroście produkcji oznacza to dalszy wzrost wydajności pracy w sektorze przedsiębiorstw.
3. Na podstawie dostępnych prognoz nie należy oczekiwać w najbliższych miesiącach wzrostu cen zagranicznych podstawowych surowców importowanych, w tym ropy naftowej, i to nawet przy ograniczeniu jej wydobycia przez OPEC.

Jednocześnie Rada dostrzeżę utrzymujące się nadal zagrożenia dla procesu ograniczania inflacji:

1. Poważnym zagrożeniem pozostaje sytuacja w sektorze budżetowym. Zaawansowanie deficytu budżetu państwa w okresie styczeń-luty 2001 r. wyniosło 58% planu na cały rok. Świadczy to o narastaniu poważnych trudności w finansowaniu wydatków sektora publicznego. Rada dostrzeżę realną groźbę przekroczenia założonego na bieżący rok poziomu deficytu ekonomicznego (1,8% PKB). Wzrost deficytu ekonomicznego miałby negatywne skutki dla inflacji.
2. Utrzymuje się ryzyko niezrealizowania założonych przychodów z prywatyzacji, co oznaczałoby konieczność zwiększenia potrzeb pożyczkowych sektora finansów publicznych, presję na wzrost rynkowych stóp procentowych i wzrost kosztów obsługi długu publicznego.
3. Utrzymują się obawy o terminowe transfery środków do OFE. Opóźnienia w tej dziedzinie oznaczają faktyczne powiększanie deficytu ekonomicznego.
4. Źródłem wzrostu napięć inflacyjnych po stronie popytu mogą stać się planowane wypłaty rekompensat, odszkodowań za pracę przymusową w III Rzeszy oraz w ramach waloryzacji rent i emerytur. Jednak ryzyko związane z tym zagrożeniem zmalało dzięki rozłożeniu wypłat w dłuższym horyzoncie czasu.
5. Rynek artykułów rolnych i żywności pozostaje potencjalnym źródłem napięć inflacyjnych. Ryzyko negatywnych zjawisk zmniejszy się dzięki sprawnemu uruchomieniu kontyngentu na import zbóż konsumpcyjnych.

Rada Polityki Pieniężnej oświadcza z naciskiem, że kształtując politykę pieniężną w kolejnych miesiącach bieżącego roku będzie zwracała szczególną uwagę na tempo utrwalania się pozytywnych zjawisk zaobserwowanych do tej pory. W szczególności, Rada podkreśla kluczowe znaczenie utrzymania się dotychczasowych tendencji w zakresie stopniowego obniżania inflacji, kształtowania się zmiennych pieniężnych w proporcjach zapewniających realizację średniookresowego celu inflacyjnego, a także działań rządu na rzecz przywrócenia równowagi budżetowej i łagodzenia napięć inflacyjnych na rynkach podlegających interwencji administracyjnej, w tym zwłaszcza na rynku rolnym.

Następne posiedzenie Rady Polityki Pieniężnej odbędzie się w dniach 25-26 kwietnia 2001 r.